

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת שופטים
שנת תשפ"ד

גליון
ע"ג

שיעורי חינוך

פרשת שלח שנת ה'תשפ"ד

• חם ואהבה

למה מניתי אותך כמלמד? מהי כל המטרה של התלמוד תורה? להוציא ילדים בריאים. במקום להגיד לילד: "שב במקום, אי אפשר לדבר עכשו", קח את הילד ותגיד לו: "וואו, אלו נעלים יפות, איזו חלצה יפה!"

כל כך התעוררתי עכשו בענין זה, כי לאחרונה קנו לבני הקטן שהיתה לו חלאקה לפני שלושה חדשים, נעלים חדשות, כשהזרתי מהישיבה, הוא רץ אלי ואמר לי: "אבא, יש לי נעלים חדשות!" למחרת כשהייתי בישיבה, והתלמוד תורה הוא הרי באותו בנין של הישיבה, שמעתי אותו מכריז בקול בפני כלם: "יש לי נעלים חדשות!" מלמד אחר היה נוזף בו: "אי אפשר לדבר עכשו!", אבל ברוך השם שיש לנו מלמד טוב, ואני שומע את המלמד אומר לו: "פשי... נעלים חדשות, וואו", אחר כך באו במרוצה עוד ילדים להראות למלמד את הנעלים החדשות ואת החלצות החדשות שלהם.

ילדים קטנים עוד יכולים לדרש את זה: 'תסתכל עלי', 'תדבר אלי'; כשמתיבגרים קצת נהיים כבר מסבכים לגמרי, אומרים: "אני כבר לא צריך מלים טובות, אני כבר לא צריך תשומת לב", מתביישים להודות בזה שהם כל כך מחפכים על זה.

אולי כדי שאדע את הספור הזה היום.

היתה מדינה שעשתה מחקר כדי להתודע מהו הדבר הכי נחוץ לילדים; הם הרחיקו מאמותיהם תינוקות רכים שנולדו, הכניסו אותם לבית חולים, סדרו בעזרת מכשירים מיוחדים שהילדים יקבלו אכל באפן אוטומטי כל שלש שעות, ואחר כך שיתהפכו על הבטן להוציא אור, המכשיר גם החליף את הבגדים בעת הצורך, הכל היה מתכנת להפליא כך שאף אחד לא יצטרך להתעסק עם הילדים, אחרי שנים שלשה חדשים מתו כל הילדים.

אני לא יודע אם הספור קרה פעם, אבל מה שבטוח, אם יעשו כך - זה מה שיגרה.

כי האכל של ילד הוא אמנם חלב, אבל האכל האמתי הוא חם ואהבה, הכרה והערכה, שיגעו בילד וידברו אליו יפה.

וואו, אלו נעלים יפות, איזו חלצה יפה!

כשילד בא לכתה ומכריז: "המלמד, יש לי נעלים חדשות", "המלמד, יש לי חלצה חדשה", אם המלמד אומר לו: "שב במקום, אי אפשר לדבר עכשו", זהו מלמד טפש; אסור לו להיות מלמד.

בעזרת השם יתברך אנו מביאים בפניכם שיעור חדש מראש הישיבה שליט"א מסר למחנכים בפרשת שלח התשפ"ד, בקריית ברסלב - ליבערטי יע"א

כל אבא הוא מלמד

חסדי השם יתברך שמזדמן לי לדבר אל המלמדים.

את השעור הזה אני מוסר למלמדים, אבל זה גם מיעד למורות ולהורים. חבל שאברכים שיש להם כבר ילדים בבית, לא יקשיבו לשיעורי החנוכה, כי כל אבא הוא מלמד לילדים שלו.

המזון האמתי של ילד הוא חם ואהבה

הדבר הכי חשוב למלמד הוא לתת מלים טובות לילדים, כי הדבר הכי חשוב שילדים צריכים הוא שישתכלו עליהם ויתנו להם מלים טובות, זה חיים בשבילם.

כשהייתי ילד ואמא שלי רצתה להאכיל אותי את ארוחת ערב, היא היתה מספרת לי ספורי צדיקים; זו החכמה של הורים, ילדים לא מחבבים בשר ואכל בריא, וצריכים להסיח את דעתם, להעסיק את המוח שלהם, כדי שיוכלו להשחיל את האכל הבריא לפה. אני זוכר שאמא שלי היתה מספרת לי הרבה פעמים את הספור הזה, אני לא יודע למה,

מלים טובות הן יותר מהכל

מלמדים חושבים, אם נקנה מתנות מפה עד לתקרה, או שנסע לטיול שבו נישן ביום ונהיה ערים בלילה, נשגג את הילדים, כף נהיה מלמדים טובים; אני לא חסיד של כל הדברים האלו, אני לא בעד לפנק את הילדים בדברים, אני לא רוצה שיעשו אצלנו במוסד את כל הדברים האלה; תהיה פה בשביל הילד, תסתכל על הילד, תן לו מלה טובה, תגיד לו: "אתה ילד כל כך טוב, אתה מתנהג כל כך יפה", זה יותר טוב מהכל.

יש ילדים שבאים תמיד לשאל את המלמד שאלות, והמלמד חושב: 'אין לי כוח אליו', הוא תמיד שואל אותי כאלה שאלות שאני לא יודע מה לענות לו, צריכים לדעת שלא תמיד צריכים לענות, אבל צריכים להגיד לו: "וואו, אתה שואל כל כך טוב, אתה ילד כל כך חכם, אני אספר את זה לאבא שלך!"

ילדים בריאים, לא מכונות

אני מבקש מכם מלמדים יקרים, מורות והורים, אני לא צריך תלמוד תורה טכני, אני צריך ילדים בריאים; אני לא צריך מכונות.

אנשים באים אלי לבקש עזרה, ואני שומע מהרבה אנשים את אותה צעקה: אני אדם טכני, אני כמו רובוט, אני בא והולך, אבל אין לי רגשות, אני לא מסגל להתחבר לאף אחד, אני לא מסגל להתחבר אל הילדים שלי, אין לי גישה נורמלית לאנשים, כי כשהייתי ילד הכל היה עם קללים וחקים, בלי לב.

האנשים האלו מסכנים מבליים את כל חייהם אצל מטפלים רגשיים, הם משקיעים על זה את כל דמם ורכושם, ומספרים שם את כל הדברים האישיים, למה? כי הם

מרגישים את עצמם כמו מכונה, בלי רגשות.

אמרתי לאברהם: "תסתכל לאשתך בעינים, ותגיד לה מלה טובה", והוא אמר לי: "איך אני אגיד לאשתי מלה טובה, בזמן שאני לא אוהב את עצמי?! אני לא רב עם אף אחד, אבל אני לא חי, אני מת!" מסכן, זה בגלל שאף אחד לא הסתכל לו בעינים בילדותו ואמר לו: "וואו, אתה ילד כל כך טוב".

אפשר עכשו להתחיל להאשים את ההורים, למה לא נתנו לו חם בילדותו, אבל האמת היא, שאפילו לד שפא מבית שאין בו חם, אם המלמד מזריק את הילדים במלים טובות, הוא כל הזמן אומר: "פשוט, תראו את הילד הזה, הוא הרי התלמיד הכי טוב שלי!" זה כבר תן לו חיים, והילד כבר ירצה להתחיל ללמד ולהגיד משניות.

אוי ואבוי למלמד שמלטף את המשכרת

הרבה פעמים אני רואה ילדים ובחורים ליד, הם מושיטים את הפנים שלהם, הם רוצים שראש הישיבה תתן להם לטפה על הפנים; לטפה מרבי זה כל כך טוב, כל כך נעים, תענוגי; זה חיים.

הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו היה מלמד, הוא אהב את התלמידים שלו, הוא היה מלטף אותם.

ראיתי מכתב שמוהרא"ש כותב לאשה מיבנאל, שמתלוננת שהמלמד של הבן שלה לא בסדר, כי המלמד מלטף את הבן שלה, ומוהרא"ש כותב לה: בודאי שיש משג של מלמדים מנוגלים, וצריכים להזהר מהם מאוד, אבל אם מלמד נוגע בילד ומלטף אותו, זה סימן שהוא אוהב את הילד; זה הרי מלמד, הוא אוהב את הילדים [בסוף השעור, מכתב א', מצרף]

מכתב מראש הישיבה שליט"א שמדבר על הנושא.

אוי ואבוי למלמד שנוגע במשכרת ומלטף אותה; כי כל הסבה שהוא מגיע לתלמוד תורה היא רק בשביל המשכרת.

בשביל זה לבד אני חושב לשלם משכרת נמוכה יותר למלמדים, כדי שאם מישהו עוד חושב להרויח כסף, שילך לעבד במקום אחר, כי פה הוא לא ירויח כסף, כאן באים בשביל הילדים, ואוהבים את הילדים.

אי אפשר להשאיר את הילדים לבד בהפסקה

אני רוצה לבקש מהמלמדים: ההפסקה שעושים באמצע היום ובשביל ארוחת צהרים, היא לא בשביל המלמדים.

על פי ההלכה אין כזה משג שצריכים לתת הפסקה באמצע היום למלמדים, מלמד לא יכול לצאת מהתלמוד תורה בהפסקה.

אם קורה פעם סבה שחייבים ללכת הביתה, או שקרה משהו, חייבים לומר למנהל שצריכים ללכת, אי אפשר להשאיר את הילדים פצאן בלי רועה.

עומדים עכשו בסוף השנה, ואני מתנה את זה בשביל שנה הבאה; ההפסקה באמצע היום והפסקת צהרים היא לא בשביל המלמדים, אתה לא יכול להעלם.

אני אשמח מאוד אם כל המלמדים יחזרו בשנה הבאה, אבל אני גם אשמח מאוד אם מלמד שבורח מהפכה בכל הפסקה, הוא נעלם, הראש שלו מנח בדברים אחרים, אם הוא לא יחזר בשנה הבאה, אני מאוד אשמח אם הוא יפנס לעסק אחר. ברוך השם שיש לי עוד תלמידים שאני יכול למנות במקצוע הזה, בהתחלה לא היו

לי מלמדים, היום יש כן, אני אקח אברך אחר שיש לו כן רגש לילדים.

זו אמנם הפסקה, הילדים משחקים בינם לבין עצמם, אבל צריכים את המלמד, שיבדק סביבו איך הילדים משחקים, האם משחקים בעדינות, ואם יש חס ושלום ילד שמתחבא עם ילד אחר ועושה אצתו דברים לא עדינים; עכשו אפשר עדין להציל את זה, עכשו אפשר עדין להגיד לו שצריכים להיות קדושים וצריכים לשחק בעדינות, אבל אם לא אומרים את זה לילדים בעודם עדין צעירים שצריכים להיות קדושים, הם לא ידעו את זה, וכשהם יתבגרו יצטרכו להכניס אותם במאסר השם ישמרנו.

אני לא צריך תלמוד תורה של חוברות יפות

המלמדים גם יכולים לנוח בהפסקה, אפשר ללכת לאכל משהו ולהסתובב, זה זמן משחרר יותר, אבל לצאת מהתלמוד תורה לנסע, או להיות עסוק עם המחשב, זה לא.

בכלל כל הענין הזה של לשבת על המחשב ולהכין דפים יפים ומשכללים לילדים - זה דבר מיותר, אני בכלל לא צריך דפים, אני לא צריך תלמוד תורה של חוברות יפות.

כשהילדים שלי חוזרים מהתלמוד תורה עם הדפים שלהם, אני זורק הכל, אני אפילו לא מסתכל על זה, חוץ מדפי קריאה הלא משכללים של הנקוד שעושה המלמד של פתה א', אלו שעקמים ושחרים בצדדים... בזה אני מסתכל.

כתבתי מכתב לסגן מנהל שאני לא צריך דפים, אני מרצה כשכל מלמד יעשה דפים בכתב יד [בסוף השעור, מכתב ב', מצרף המכתב שכתב ראש הישיבה שליט"א]

כשכבר כן צריכים דף, והסגן מנהל מכין את זה, הרי זה טוב, אבל שהמלמד ישב חצי יום כדי לעשות דפים וחוברות, זה אסור שיהיה.

המלמדים צריכים לאהב את עצמם

אני צריך מלמדים שעושים את עבודתם בנאמנות, הם יושבים עם הילדים ומדברים אתם דבורי אמונה. אני לא צריך מדריכי קיטנה שמשחקים עם הילדים, בשעה ארבע כשסמיים את הלמודים אני אמנה מדריכים שישחקו עם הילדים.

אבל העקר הוא חם ואהבה לילדים, וכדי שהמלמד יאהב את הילדים, צריך המלמד לאהב את עצמו, ולדעת ש'הקדוש ברוך הוא אוהב אותי ואני חשוב'.

הוא יזכר את זה כל ימי חייו

תן לבקר טוב וחינה לילד, האהבה היא שמו לילד, זה עקר מה שילדים צריכים.

לפני שלוש שנים הייתי מוסר שעור בדרך הגמרא לפני התפלה, בשעה שמונה, יום אקד אחרי השעור בדרך הגמרא נגש אלי בחור, הוא אומר לי: "ראש הישיבה מוסר את השעור מאוד יפה!" עד היום אני זוכר את זה! אני כבר כן ארבעים ושתים, ואני עדין זוכר מלה טובה שמישהו נתן לי.

לכן אני אומר למלמדים: כשאתה רואה ילד, אפילו ילד קטן, תן לו מלה טובה, הוא יזכר את זה כל ימי חייו, וזה יגרם לו להיות בריא

הקדוש ברוך הוא יעזר, שתהיה לכם הצלחה וסיעתא דשמיא, אמן.

מכתב א'

אם המלמד נותן אהבה לילדים, זה לא רע

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת בהעלותך, ט"ו סיון, שנת ה'תשפ"ג

אם המלמד מדגדג את הידים עד מתחת לבית השחי של הילד - זה לא סימן של רע, זה סימן למלמד שמח שמשמח את הילדים, ואם המלמד מלטף את הילדים ונותן לילדים אהבה וחם - זה לא סימן לרע.

מוהרא"ש מספר לנו, הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו היה מלמד והוא היה מלטף את הילדים, וכך גם עשה מוהרא"ש.

אל תעשו מכל זבוב פיל.

השם יעזר שתצליחו בכל הענינים.

מכתב ב'

שהילדים יחיו עם אמונה, עם רבנו, עם מדות טובות

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת שמיי, כ"ד אדר ב', שנת ה'תשפ"ד

לכבוד ... נרו יאיר, קרית ברסלב

קבלתי את מכתבך.

מניתי אותך בתלמוד תורה כדי להחיות את הילדים ולעזור למנהל עם המלמדים, לא כדי לשבת ליד המחשב ולשורף את הימים ואת הלילות, לי לא אכפת אם לילדים לא יהיה את הדפים היפים והמשכללים, לי אכפת רק דבר הדבר היחיד הזה, שהילדים יחיו עם אמונה, יחיו עם רבנו, יחיו עם מדות טובות; אני לא צריך סגן מנהל בשביל דפים, כל מלמד יכול לעשות את הדפים שלו בכתב יד וכו'.

מאד אבקש ממך, אל תתעפש במשרד; המחשב עלול לסובב כל כך את האדם, להטעות אותו כל כך, שחושבים שפועלים ושורפים את הימים ואת השנים; תדבר עם המנהל מה עליך לעשות. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

האם לשים דגש על לימוד לשון הקדש עם הילדים?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ישר ברוך גדול על השעורים הנפלאים שהם ממש "מחיה נפשות", כפי שראש הישיבה שליט"א אומר בשם מוהרא"ש זכותו יגן עלינו שבמקומות מסוימים מתפארים שאצלם היה בזו צפיפות, ממש סכנת נפשות אבל אצלנו אולי אין את הצפיפות הגדולה, אבל זה ממש מחיה נפשות.

אני מלמד ובשנה הבאה עומדים להתחיל ללמד בתלמוד תורה שלנו "שרשים ושומושים", כלומר הולכים ללמד עם הילדים לשון הקדש, לחלק את המילים לפי השרש, ולאחר מכן את השמושים לפני ואחרי. למעשה יש פאלה שחולקים על המהלך החדש הזה ואומרים שצריכים לתת לילדים לקלט בעצמם לשון הקדש כמו שהם קולטים דברים אחרים, הם רק מתבלבלים מללמוד שרשים וזה גורם אחר כך לקשיים.

היות ואני עובד שם אני ממילא צריך לעשות את זה, אין לי סמכות להתערב בזה, השאלה שלי היא רק האם אני צריך להשקיע בזה כוחות ולשים דגש על זה, או לעשות את זה יותר בעבודה טכנית שצריכה להעשות, ולא להתעבב על זה.

כמו כן אני סקרן לדעת האם ב"היכל הקדש" יש את סוג הלמוד הזה עם הילדים.

ישר ברוך

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת במדבר, ג' סיון, מ"ז לעומר, שנת ה'תשפ"ב

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אנחנו לומדים בדרך הישנה כפי שהצדיקים הקדושים קבעו איך ללמד עם ילדים קדושים, תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא, אנחנו לא עושים שום דברים חדשים.

אתה פשים דגש להכניס בילדים אמונה ויראת שמים, כל הדברים האחרים הם מאד טובים ויפים - רק אם יש אמונה ויראת שמים, בלי אמונה ויראת שמים אין כלום.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (נדרים מא.): "דדא ביה כולא ביה", מי שיש לו דעת יש לו הכל, "דלא דא ביה מה ביה", מי שאין לו דעת - אין לו כלום; מה זה דעת? אמונה; מי שיודע שהכל זה הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא מנהיג את העולם, הוא עשה הכל, הוא עושה הכל והוא יעשה הכל, אין שום דבר חוץ ממנו, הכל זה רק לבוש שלו - זה דעת; אם יש את טפת הדעת הזאת - יש כבר ממילא הכל.

כשאתה מגיע לתלמוד תורה ללמד עם הילדים זאת צריכה להיות המטרה היחידה שלך: להכניס בהם אמונה בהשם יתברך, להטביע בהם יראת שמים, שהם

יפחדו מהשם יתברך; תשרש בהם לאהב את השם יתברך.

סדר היום בתלמוד תורה מחלק לכמה דברים; להתפלל עם הילדים, לאכל עם הילדים, ללמד עם הילדים, לספר להם ספורים, אבל הכל צריך להיות במטרה אחת: שהם ידעו שיש בורא עולם!

אם אומרים לך ללמד שרשים וכו' - תעשה את זה, אבל זה לא העקר. שלא לדבר פשוטים ללמד עם ילדים דקדוק, זה בודאי מיותר. רבנו אומר בפרוש (שיחות הר"ן, סימן רלה): "בשביל זה עזבו העולם חכמות הדקדוק ואינם עוסקים בו כלל. כי דקדוק אין צריכין כלל", העולם כבר עזב את לימוד דקדוק, כי אין בזה צורך לעבודת השם.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת נשא תשפ"ב)

מקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(כאדיש)

מראש הישיבה שליט"א

ב'קול ברסלב'

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו ודעתו נפשכם -

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיוזק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיוזק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיוזק יומי chizikyomi@gmail.com